

telje in izpolnil tudi za vse predmete učni red. Ukovina se je morala zvišati od 50 K oziroma 75 oziroma 90 K na 75 oziroma 90 K oziroma 120 K z ozirom na vedno naraščujoče stroške vzdržavanja zavoda. S temi ukovinami se ne bodo mogle kriti niti plače učiteljskega osebja. Da ne bo delovanje zavoda zaostalo, bomo morali večkrat apelirati na dobra srca, in ker odbor ve, da ta apel ne bo brezuspešen, se radevolje loti velikega dela, ki ga še čaka.

Odbor Glasbene Matice v Mariboru prosi slavno občinstvo, da mu gre pri preskrbi sob na roko. Preskrbeti je 5 opremljenih sob za novodošle učne moči. Kdor lahko sobo odda, naj to naznani društvenemu predsedniku g. Oskarju Devu (okrožno sodišče.) Vpisovanje učencev se vrši do 16. septembra, Aleksandrova cesta številka 5/II. Pouk se prične dne 15. t. m.

Politične vesti.

Kraljevo zdravje je vedno boljše. Vlada je dobila obvestilo, da se želi kralj vrniti še pred 25. septembrom, da prisostvuje 40dnevemu parastosu za pokojnim kraljem.

Državni proračun za leto 1922. Ministrski svet je razpravljal o našem proračunu za prihodnje leto. Izdatki so bili proračunjeni na nekaj nad sedem milijard, dohodki pa štiri in pol milijarde. Ministrski svet je znižal izdatke na pet milijard, da bi primanjkljaj ne bil prevelik. Zelo skrajšane so bile pri tem postavke vojnega ministrstva.

Manifest radikalne stranke. Radikalna stranka, katere predsednik in voditelj je ministrski predsednik Nikola Pašić, je izdala obširen manifest na svoje pristaše. V njem razlaga svoje delovanje od volitev dalje. Povdarja veliko nevarnost, ker so hotele opozicijske stranke razcepiti ujedinjeno državo na šest le rahlo med seboj zvezanih držav. To je prepredila združitev radikalcev z demokrati, katerim so se pridružili tudi slovenski samostojni kmeti. Tem združenim silam se je posrečilo ustvariti ustavo in položiti tako trden temelj za nadaljni državni razvoj.

Padanje naše valute. Že nekaj časa sem pada vrednost našega denarja v inozemstvu. Kje tiče vzroki? Pri nas samih in naših sosedih. V tujini nimamo prijateljev. Naši sovražni sosedje, Italijani in Madžari, z vsemi silami izpodkopljujejo ugled naše države, češ da smo gospodarsko slabi in da so notranje politične razmere razdrapane. Tuji svet tem lažnjivim vestem tem rajši verjame, ker se dobe tudi med nami samimi ljudje in stranke, ki jim ni za močno državo, nego zabavljajo čez vse, kar stori vlada, ter hujskajo ljudstvo in netijo nezadovoljnost. Vlada in stranke dela imajo zato težko delo, da pomorejo našemu denarju do njegove prave veljave.

Avstrijsko-madžarski spor radi predaje zapadne Ogrske še vedno ni končan. Madžari so dobro oboroženi ter nikakor nočejo prepustiti ozemlja Avstriji. Avstriji pa zapadne vesile ne dovolijo, da bi s svojo vojsko zasela ona ozemlje in Madžare z orožjem pregnala. Tako dajejo potuho oholim Madžarom, katerim greben vedno bolj raste. Neprijetno pa je to za nas in Čehe, ker Madžari tudi v teh državah hujskajo ljudstvo. Ako se Madžari ne bodo hoteli ukloniti mirovnim pogojem, nego celo ogrožali svoje sosedje, si bo morala mala antanta sama poskrbeti za svojo varnost. To je že tudi sporočila madžarski vladi v Budimpešti.

Razno.

Predprodaja vozniških kart. Potujoče občinstvo se opozarja, da prodaja naše špedicijske podjetje „Balkan“, Maribor, Aleksandrova c. 35 vozne karte za vse proge Jugoslavije in Nemške Avstrije po istih cenah kot železnica ter daje vse potrebne informacije ustno in pismeno popolnoma brezplačno.

Zločin odkrit po dveh letih. Te dni so sarajevske oblasti odkrile zločin, ki je bil zvršen pred dvema letoma. Neka vdova je naznanila policiji, da sta dva njena sinova pred dvema letoma ubila svojega očeta. Posebna komisija je ekshumirala ostanke mrtvega in konstatirala, da so bila zlomljena starcu tri rebra. Na podlagi tega je bilo dognano, da je bil umorjen. Zločina osunljena brata sta pobegnila in misleč, da so ju izdali bratje, sta jim zapalila hiše. Hiše so zgorele do temelja, požigalca sta pobegnila v gozdove. Žandarmerijska patrulja, ki je bila poslana za njima, ju je privedla v Sarajevo, kjer sta bila izročena sodišču.

Baranjo so naše čete izpraznile in zasedli Madžari, toda na nekaterih krajih celo po 10 km ozemlja, ki pripada naši državi. Bajce bodo naše čete s silo zopet zasedle one kraje, ki pripadajo nam in so jih ugrabili Madžari.

Razmejitve med Madžarsko in našo državo v Prekmurju se je začela 27. avgusta. Upajmo, da bo tudi ta del naše meje kmalo urejen in da naša delegacija reši še vsaj nekaj naših ljudi izpod Madžarov.

Zapadno Ogrsko bi morali Madžari do 29. avgusta izprazniti in predati Avstriji. Ko pa so avstrijski orožniki začeli zasedati te kraje, so avstrijski orožniki začeli zasedati te kraje, so jih na več krajih napadli madžarski vojaki, preoblečeni v civilne obleke, pa tudi madžarski orožniki so Nemce prisilili, da so se umaknili skoraj povsod na stare meje. Kakor se vidi, Madžarom še žila ne da miru.

Ne hodite po železniški progi, ker je to strogo prepovedano. Zlasti zadnji čas se postopa proti tem prestopkom jako strogo. Straža, ki stoji na vsakem mostu, ima pravico, proti vsakemu, ki se ne pokori njenim navodilom, rabiti orožje.

Izkaznice istovetnosti mora imeti vsaka oseba, zlasti tisti, ki potuje iz mesta. Opozarja se občinstvo, da ne bode imelo sitnosti, naj si vsak isto preskrbi. Izkaznica se dobi na magistratu proti plačilu pristojbine 50 para. Izkaznice se izdajajo za dobo 1 meseca, če se priloži slika za 1 leto.

Dinarska veljava je s 1. septembrom uvedena na vseh poštah naše kraljevine in se vsa plačila in izplačila zaračunajo edino v dinarjih.

20-odstotni odbitki o priliki kolkovanja kronskih novčanic se bodo počeli v doglednem času izplačevati.

Dvojni samoumor pri Sv. Barbari niže Maribora. Ljudmila Petrovič in tesarski polir v Strnišču pri Ptuj, Tomaž Klinc sta imela mladostno ljubezensko razmerje med seboj pred vojsko. Tomaž pa je moral k vojakom in Ljudmila ni dolgo časa dobila nobenega glasu od svojega ljubimca. V nadi, da je Tomaž mrtev, je poročila premožnejšega, 58 let starega brivca na Reki, s katerim je imela tudi eno hčerko. Pred nekaj dnevi pa je šla Ljudmila v Zagreb na obisk k svojim staršem. Pri tej priliki se je srečala s svojim prvim ljubimcem Tomažem, katerega je domnevala med mrtvimi. Prva ljubezen se je zopet vnela — Ljudmila in Tomaž sta začela od Zagreba naprej po vseh mestih uživati nedovoljeno zakonsko srečo. Tako sta dospela v torek, 30. avgusta k Sv. Barbari niže Maribora, kjer ima Tomaž sorodnike. V torek sta popivala in jedla skupaj ob zvokih nalašč za nju najete godbe v gostilni Schauerl pri Sv. Barbari. Ko sta bila že sita in napojena z vsem dobrim, vzame Ljudmila Tomažev notes in mu napiše v njega: Dovolj je trpljenja. Nato potegne Tomaž revolver, ga sproži za poskušnjo enkrat v tla, drugič v Ljudmilo nad srce in tretjič v samega sebe v srce. Ljudmila je zadeta še zbežala v kuhinjo, kjer se je zgrudila mrtva, Tomaž pa je bil pri priči mrlič. Tako je zahtevala zopet enkrat nesrečna ljubav kar dve človeški žrtvi.

Kako se obvaruješ tifusa in griže. Bodi vedno snažen in umit; pred vsako jedjo in kadar prideš iz stranišča, si umij z vodo in milom roke; ne primi nikdar jedi z umazano roko! Sadje moraš vedno dobro umiti in olupiti, predno ga zaužiješ, istotako moraš salato zelo dobro umiti. Pazi strogo na snago v hiši in okolu hiše; stranišča in gnoji-

šča je treba večkrat na teden dobro posuti z živim apnom. Ne hodi v hišo, kjer leži bolnik bolan s tifuzom ali grižo, dokler ni ozdravljen in ni hiša razkužena. Bolnik mora ležati vedno sam v svoji lastni sobi. V to sobo ne sme stopiti nihče drugi kakor samo oseba, katera streže bolniku. V bolniški sobi mora biti vedno pripravljena; a) posoda s 3% lizolovo raztopino (dve žlici lizola na 1 liter vode), v kateri si mora oseba, ki streže bolniku, vselej umiti roke, kadar se je dotaknila bolnika, postelje, nočne posode itd. b) posoda z živim apnom, katerega se primeša eno dobro pest odpadkom bolnika; kajti v blatu in vodi se nahaja največ povzročiteljev tifusa in griže. Vsi prebivalci okužene hiše morajo uživati samo kuhana jedila in piti samo prekuhano vodo. Pokončavati se morajo muhe in drugi mrčes, kateri prenaša kali bolezni od nesnage človeka in jedi.

Književnost.

Dr. Ivan Prijatelj: Predhodniki in idejni utemeljitelji ruskega realizma. (Pota in cilji, 7.—9. zvezek). Izdala „Tiskovna zadruga.“ Cena meh. vez. 90 K, s pošto 6 K več. V tej knjigi, obsegajoči 414 strani opisuje pisatelj prehod od romantike k realizmu v mišljenju, v umetnosti in socialnem življenju ruskega naroda. Središče razprave tvorijo znamenita štirideseta leta, v katerih ima svoje korenine današnja Rusija. Delo je zasnovano tako, da stoji na treh vogelnih kamenih: na Gogolju, od katerega izvaja svoj rodovnik moderni ruski umetnik, na Bjelinskem, očetu ruske kritike in na Hercenu, katerega smatra vsak Rus za idejnega roditelja novega ruskega človeka, zlasti z ozirom na njegova socialna iskanja, Kdor hoče spoznati ruskega duha, vseobsežnega receptorja svetovnih idej in mladostno-smelega graditelja novih duševnih in socialnih stavb za vse človeštvo, bo našel v tem delu zanesljivega vodnika, ki mu bo osvetlil marsikatero pot v ruskem duševnem labirintu. Knjiga, nastala na podlagi malone dvajsetletnega študija ruske literature in na osnovi poldrugoletnega osebnega opazovanja ruskih razmer na licu mesta, je edini pojav te vrste v naši znanstveni literaturi in je napisana tako, da jo bo lahko razumel vsak naš inteligent. „Tiskovna zadruga“ se ni ustrašila velikih stroškov, zvezanih z izdajo te knjige, kateri je dala tudi lečno vnanjo opremo. Knjiga se naroča pri „Tiskovni zadrugi“ v Ljubljani, Prešernova ul., nasproti gl. pošte.

POSESTVO, obstoječe iz vino-grada, sadonosnika, njive in gozda, meri skupaj 6 oralov, proda Jakob Janise, pos., Dolgenjive, fara Sv. Rupert, Slov. Gor.

Glasovir se proda. — Vpraša se pri g. KUESS, Velika Nedelja.

Meblovana ali prazna soba se išče v najem. — Naslov pove uprava lista.

Pestunja, katera zna nekaj šivati, se išče k dvema manjšima otrokoma. Plača po dogovoru. — Vpraša se v upravnistvu lista.

Malo novo posestvo s 3/4 orala zemlje, 10 minut od Ptuj, se po ugodni ceni proda. Naslov pove uprava lista.

SVARILO.

ŠTEFAN KRAMAR, posestnik v Terbegovcih, s tem naznanja, da on ni več plačnik za stroške, katere bi mu morebiti napravila njegova žena Julijana Kramar, ter se s tem svari vsakdo, kateri bi ji kaj dal ali posodil.

Terbegovci, 11. septembra 1921.

ŠTEFAN KRAMAR.